

JILL LEPORE

Aceste
adevăruri

**O ISTORIE
A STATELOR UNITE**

Traducere din limba engleză de
SMARANDA CÂMPEANU

TREI

*Americanii se reunesc pe National Mall pentru a lua parte la
Marșul asupra Washingtonului organizat în 1963 pentru drepturile civile.*

Editori:
SILVIU DRAGOMIR
VASILE DEM. ZAMFIRESCU

Director editorial:
MAGDALENA MĂRCULESCU

Redactare:
ONDINE CRISTINA DASCĂLIȚA

Director producție:
CRISTIAN CLAUDIU COBAN

Dtp:
GABRIELA ANGHEL

Corectură:
DUȘA UDREA-BOBOREL
OANA APOSTOLESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LEPORE, JILL

Aceste adevăruri: O istorie a Statelor Unite / Jill Lepore; trad. din lb. engleză de Smaranda Câmpeanu. - București: Editura Trei, 2022

Conține bibliografie. - Index

ISBN 978-606-40-1005-6

I. Câmpeanu, Smaranda (trad.)

94

Titlul original: *These Truths: A History of the United States*

Autor: Jill Lepore

Copyright © 2018 by Jill Lepore
All rights reserved.

Copyright © Editura Trei, 2022
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

CUPRINS

Introducere — Adresarea întrebării / 9

PARTEA I: CONCEPTUL (1492–1799) / 21

1. Natura trecutului / 23
2. Conducătorii și cei conduși / 51
3. Despre războaie și revoluții / 94
4. Constituția unei națiuni / 133

PARTEA A II-A: POPORUL (1800–1865) / 177

5. O democrație a numerelor / 179
6. Sufletul și mașina / 216
7. Despre nave și naufragii / 262
8. Chipul bătăliei / 304

PARTEA A III-A: STATUL (1866–1945) / 343

9. Despre cetățeni, persoane și oameni / 345
10. Eficiența și masele / 398
11. O constituție a aerului / 464
12. Brutalitatea modernității / 517

PARTEA A IV-A: MECANISMUL (1946–2016) / 567

13. O lume a științei / 569
14. Drepturi și nedreptăți / 641
15. Linii de luptă / 704
16. America la pământ / 785

Epilog — Răspunsul la întrebare / 857

Mulțumiri / 863

Note / 866

Credite ilustrații / 1000

Indice / 1007

Despre autoare / 1038

Introducere

ADRESAREA ÎNTREBĂRII

Cursul istoriei este imprevizibil, la fel de nestatornic ca vremea, rățăci-tor ca dragostea, țările se ridică, iar mai apoi decad în mod aleatoriu, fără vreun motiv anume, lovite de violență, corupte de lăcomie, luate în stăpânire de tirani, prădate de tâlhari, manipulate de demagogi. Toate aceste lucruri au fost valabile până într-o bună zi, și anume până marți, 30 octombrie 1787, când cititorii unui ziar intitulat *New-York Packet* au descoperit pe prima pagină a publicației o reclamă la un almanah care venea la pachet cu niște planșe ce ofereau informații despre „Răsăritul și apusul soarelui“, „Starea vremii“, „Durata zilelor și a nopților“, dar și cu un supliment, o noutate absolută, și anume, Constituția Statelor Unite, un text de patru sute patruzeci și patru de cuvinte, care încerca să explice mersul guvernării și separarea puterilor în stat de parcă acestea ar fi fost niște chestiuni ce țineau de domeniul fizicii, asemenea mișcării de rotație a Pământului sau alternanța fluxului și refluxului.¹ Era începutul unei noi epoci, o epocă în care cursul istoriei ar fi putut fi anticipat și s-ar fi instaurat o guvernare care să nu fie dirijată de întâmplare și forță brută, ci de rațiune și liberă alegere. Originile acestei idei, dar și destinul acesteia reprezintă povestea istoriei Americii.

Redactarea Constituției a presupus atât muncă asiduă, cât și discuții în contradictoriu. Îmbrăcați în pantaloni până la genunchi și scăldați în sudoare, delegații la convenția constituțională se reuniseră toată vara în secret la Philadelphia pe o arșiță cumplită. Ferestrele sălii de dezbateri fuseseră bătute în cuie astfel încât nimeni să nu poată trage cu urechea. Până la jumătatea lunii septembrie, reușiseră să redacteze o propunere scrisă pe patru foi de pergament. Au trimis această primă versiune tipografilor,

care au ales ca primă literă a ambițiosului preambul un „W”⁶⁶ gigantic, ale cărui vârfuri erau la fel de ascuțite ca ghearele unei păsări:

Noi, Poporul Statelor Unite, în vederea formării unei Uniuni cât mai perfecte, a instaurării Justiției, apărării Ordinii Interioare, asigurării apărării comune, promovării Bunăstării generale și garantării Binefacerilor Libertății pentru noi și pentru Urmașii noștri, decretăm și proclamăm această Constituție pentru Statele Unite ale Americii.

Vara se sfârșea, lăsând loc toamnei, iar oamenilor liberi din Statele Unite, care găseau Constituția împăturită în ziarele și almanahurile pe care le cumpărau, li se cerea să decidă dacă să ratifice sau nu documentul, în timp ce își vedeau de treburile lor de zi cu zi, strângând fânul în baloți măcinând porumbul la moară, tăbăcind pielea, cântând imnuri, lărgind cusăturile hainelor de iarnă de anul trecut pentru mamele și tații care se îngrășaseră sau dând drumul la tivuri pentru copiii care se înălțaseră.

Citeau acest document straniu și întortocheat și dezbăteau planul descris în paginile textului. Unii se temeau că noul sistem acorda prea multă putere guvernului federal — președintelui sau Congresului sau Curții Supreme, sau tuturor celor trei instituții. Foarte mulți, ca de exemplu George Mason din Virginia, în vârstă de șaiszeci și unu de ani, un delegat care refuzase să semneze documentul, își doreau ca Constituția să includă o cartă a drepturilor. („O asemenea lege ar putea fi redactată în câteva ore“, insistase în zadar Mason în cadrul convenției.)² Alții se plângeau de cutare sau cutare clauză și găseau motiv de ceartă chiar și în utilizarea virgulelor. Documentul nu era ușor de citit. Alții sugerau să se uite cu desăvârșire de textul propus și să se ia discuția de la început. „Oare aceași autoritate care a convocat ultima convenție nu ar putea să convoace și o alta?“ s-a întrebat un cetățean. „Oare nu sunt oamenii în continuare proprii lor stăpâni?“³

O bună parte a discuțiilor purtate în cadrul convenției au fost consemnate. „Anii de formare ai unei națiuni sunt întotdeauna învăluiți în tăcere sau legendă“, a observat la un moment dat James Madison.⁴ Acest lucru nu este însă valabil și pentru Statele Unite. Pruncia Americii este bine pusă la păstrare, ca niște dinți de lapte într-un borcan de sticlă, în cele patru foi de pergament ale Constituției, în paginile almanahurilor

* Textul original începe cu „We, the People of the United States...“. (N.tr.)

ce descriau starea vremii într-un climat demult apus, în sutele de ziare în care, pe lângă eseurile pentru și împotriva noului sistem de guvernare, erau publicate și informații privitoare la transportul naval, notificări despre licitații și anunțuri vizând restituirea unor persoane care nu fuseseră niciodată propriii lor stăpâni — femei și copii, sclavi și slujitori — și care fugiseră departe, sperând să-și asigure, lor și urmașilor lor, binefacerile libertății.

Ratificarea a avut loc toamna, într-o perioadă la fel de aglomerată și forfotitoare ca în oricare alt an. În ediția din 30 octombrie 1787 a *New-York Packet*, un dascăl anunța că oferea lecții de „citit, scris, aritmetică și contabilitate pentru negustori“ în sălile de lângă primărie. Bunurile firmei Gearey, Champion, and Co., reprezentând în mare parte „un Asortiment bogat și de uz general de Leacuri și Medicamente“, urmau să fie scoase la licitație. O serie de veliere cu mai multe catarge sosite de la Londra și Liverpool și goelete de cabotaj din St. Croix, Baltimore și Norfolk erau ancorate în apele adânci ale portului; șalupele din Charleston și Savannah își legaseră paramele de chei. Un scoțian oferea recompensă pentru iapa sa murgă furată, înaltă de paisprezece șchioape, care putea fi înhămată la „trăsură, cu mers la trap, dar și galop foarte elegant“. Un negustor care deținea un depozit în Peck Slip dorea să aducă la cunoștința cititorilor *New-York Packet* că avea la vânzare cod afumat, ceva melasă, ghimbir ras la butoi, rom de York, cod murat, hârtie de scris și pantofi bărbățești. Și *Columbian Almanack*, cu sau fără Constituție ca supliment, era de vânzare la tipografie; în paginile acestuia newyorkezii mai puteau să găsească informații și despre două persoane disponibile la un anume preț:

DE VÂNZARE: O FETIȘCANĂ NEAGRĂ, tinerică, de 20 de ani.

Este sănătoasă, a avut vărsat și are prunc tânăr de sex masculin.

Se spunea că mama era „deosebit de pricepută la treburile casnice“; copilul ei „avea vreo șase luni“ și încă sugea la sân. Numele lor nu erau menționate.⁵ Cei doi nu erau dirijați de rațiune și liberă alegere, ci prin violență și forță brută.

Între anunțurile cotidiene atroce despre sclavi și cele mai recente știri primite de la farmacie, pe pagina doi a ediției *New-York Packet* din acea zi, apărea un eseu intitulat THE FEDERALIST No. 1. Lucrarea, la prima vedere anonimă, fusese scrisă de un anume Alexander Hamilton, un îndrăzneț avocat în vârstă de treizeci de ani. „Sunteți chemați să vă

spuneți părerea despre o nouă Constituție a Statelor Unite ale Americii“, le spunea el cititorilor săi. Însă miza este una mai mare, insistă el; o decizie greșită ar fi putut abate „o mare nenorocire asupra întregii omeniri“. Statele Unite, susținea el, erau un experiment al științei politice, care marca începutul unei noi epoci în istoria guvernării:

Se pare că poporului acestei țări i s-a rezervat prin purtarea sa și exemplul pe care îl va da dreptul de a se pronunța într-o chestiune importantă, și anume dacă societățile omenești sunt sau nu cu adevărat capabile să pună bazele unei bune guvernări prin rațiune și liberă alegere, sau dacă sunt pe veci sortite să depindă de forța brută și pura întâmplare în elaborarea propriilor constituții politice.⁶

Aceasta era întrebarea din toamna aceluia an. Și, într-un anume fel, aceasta a fost întrebarea fiecărui anotimp care s-a scurs de atunci, întrebarea care cerea un răspuns ori de câte ori răsărea și apunea soarele, și în zilele ploioase și în cele cu zăpadă, și în cele senine și în cele înnorate, ori de câte ori tuna sau fulgera. Oare o societate politică chiar poate fi guvernată prin analiză atentă și prin alegeri, prin rațiune și adevăr și nu prin violență și întâmplare, prejudecăți și minciuni? Există oare vreo formă de guvernare — vreo constituție — care să-i permită unui popor să se poată guverna singur, în mod drept, corect și echitabil pentru toți membrii societății prin exercitarea dreptății și considerației? Sau nu cumva sunt toate eforturile popoarelor, indiferent de constituțiile lor, sortite corupției, judecata lor întunecată de demagogie, rațiunea abandonată în favoarea furiei?

Indiferent de anotimp, această întrebare este intrinsecă istoriei Americii. Aceasta este și întrebarea prezentului volum, o cronică a originilor, cursului și consecințelor experimentului american care s-a întins pe mai bine de patru secole. Nu este o întrebare oarecare. La un moment dat, am dat peste o carte intitulată *The Constitution Made Easy*⁷. Dar Constituția nu poate fi simplificată. Menirea acesteia nu a fost niciodată aceea de a fi simplă.

Experimentul american are la bază trei concepte politice — „aceste adevăruri“, cum le-a numit Thomas Jefferson: egalitatea politică, drepturile naturale și suveranitatea poporului. „Considerăm aceste adevăruri a fi sacre și de netăgăduit“, a scris Jefferson în 1776 într-o primă versiune a Declarației de Independență:

că toți oamenii sunt creați egali și independenți, că ei sunt înzestrați, fiind creați egali, cu anumite drepturi inerente și inalienabile, printre care se numără ocrotirea vieții și a libertății, și căutarea fericirii; că, pentru a asigura aceste drepturi, printre oameni sunt instituite guverne, ale căror puteri derivă doar din consimțământul celor guvernați.

Fundamentele acestor concepte sunt la fel de antice ca Aristotel, la fel de vechi ca Geneza și au ramificații extinse, întocmai ca ramurile unui stejar. Însă ele constituie principiile fondatoare ale țării: America s-a format tocmai prin formularea acestora. Pe parcursul secolelor care s-au scurs de la postularea lor, aceste principii au fost prețuite, condamnate, contestate, iar oamenii au luptat pentru, din cauza și împotriva lor. După ce a citit versiunea lui Jefferson, Benjamin Franklin a pus mâna pe condei, a tăiat cuvintele „sacre și de netăgăduit“ și a sugerat ca „aceste adevăruri“ să fie în schimb „de la sine înțelese“. Intervenția nu a fost tocmai lipsită de importanță. Adevărurile sacre și de netăgăduit vin de la Dumnezeu, sunt divine, țin de religie. Adevărurile de la sine înțelese sunt legi ale naturii, empirice și perceptibile, țin de știință. Acest dezacord aproape că a dezbinat republica.

Cu toate acestea, dezacordul este mai mereu exagerat, iar divergența dintre Franklin și Jefferson poate fi exagerată cu ușurință, când, de fapt, aici este vorba mai mult de stil: propunerea lui Franklin este mai convingătoare. Adevărata dispută nu este cea dintre Jefferson și Franklin, fiecare încercând în felul său să împace credința cu rațiunea, așa cum au mai încercat mulți alții pe parcursul timpului. Adevărata dispută este cea dintre „aceste adevăruri“ și cursul istoriei: oare istoria americană confirmă sau respinge aceste adevăruri?

Înainte de începerea experimentului, autorii Declarației de Independență și ai Constituției au realizat un studiu deosebit de atent al istoriei. Studiaseră istoria toată viața. Benjamin Franklin avea optzeci și unu de ani. În 1787, când a semnat Constituția cu mâna sa noduroasă și plină de pete era adus de spate și cocoșat. În 1731, în vârstă de douăzeci și cinci de ani și drept ca bradul, scrisese un eseu intitulat „Observations on Reading History“ pe „o bucățică de hârtie pe care o păstrase din pură întâmplare“.⁸ De atunci continuase să citească istorie, să ia notițe și să se întrebe cu fiecare an care trecea: Ce ne învață trecutul?

Statele Unite se întemeiază pe devotamentul față de ideea de egalitate, care ține în primul rând de etică, avându-și rădăcinile în creștinism, dar

și pe un devotament, neînfricat și ferm, față de ideea de cercetare. Fondatorii Americii erau de acord cu filosoful și istoricul scoțian David Hume, care a scris în 1748: „Consemnările Războaielor, Intrigilor, Discusiunilor și Revoluțiilor reprezintă nenumărate Culegeri de Experimente.”⁹ Părinții fondatori erau de părere că adevărul putea fi găsit în conceptele morale, dar și în studiul istoriei.

Atât în secolul XXI, cât și în secolele anterioare s-a afirmat adesea că americanilor le lipsește numitorul comun al trecutului și că, ridicată pe o fundație crăpată, Republica se dezintegrează.¹⁰ Într-o anumită măsură, acest argument are legătură cu descendența: americanii se trag din cuceritori și cuceriiți, din oamenii ținuți în sclavie și cei care le-au fost stăpâni, din Uniune și din Confederație, din protestanți și evrei, musulmani și catolici, imigranți și cei care au luptat pentru a pune capăt imigrației. Uneori, în istoria Americii — în aproape toate istoriile naționale de fapt —, eroul din ochii unei anumite persoane este personajul negativ din ochii alteia. Pe de altă parte însă, acest argument ține de ideologie: Statele Unite s-au întemeiat pe un set de concepte, însă americanii au devenit atât de dezbinați încât nu mai pot să decidă în unanimitate, dacă acest lucru a fost vreodată posibil, care sunt sau care au fost acestea.

Am scris această carte pentru că nimeni nu a mai încercat de mult să scrie o istorie completă a Americii, înțeleasă dincolo de acest dezacord, și acest lucru este important și mi s-a părut că merită. Unul dintre motivele pentru care este important acest lucru este faptul că înțelegerea istoriei ca metodă de cercetare — nu ca un lucru facil sau încurajator, ci ca unul istovitor și care îți solicită atenția — a fost o chestiune de o importanță crucială pentru întemeierea țării. Și acest lucru era o noutate. În Occident, cele mai vechi legende, *Iliada* și *Odiseea*, sunt ode și povești despre războaie și regi, despre oameni și zei, cântate și relatate. Aceste povești erau un soi de memoriale, la fel ca lucrările istorice ale Antichității: scopul lor era cel de a rămâne în amintirea oamenilor. „Mi-am scris opera, nu ca pe o încercare de a câștiga laurii momentului“, a scris Tucidide, „ci pentru a deveni o avere a tuturor timpurilor.“ Herodot credea că scopul relatărilor istorice era cel de a împiedica „timpul să ștergă ce a zămislit omul“. O nouă formă de relatare istorică, mai puțin comemorativă și mai tulburătoare, a apărut de abia în secolul al XIV-lea. „Istoria este o știință filosofică“, a scris cărturarul musulman nord-african Ibn Khaldun în 1377, în prologul său la o istorie

a lumii, în care a definit istoria ca fiind studiul „cauzelor și originilor lucrurilor existente“.¹¹

Însă după încercări repetate istoria s-a transformat dintr-o formă de memorie într-o formă de investigație, care poate fi disputată, la fel ca filosofia, ale cărei premise pot fi contestate, dovezile-i examinate și argumentele combătute. La începutul secolului al XVII-lea, sir Walter Raleigh a început să scrie propria sa *Istorie a lumii* din Turnul Londrei, unde era ținut închis și i se permitea să dețină o bibliotecă de cinci sute de cărți. Trecutul, a explicat el, „ne-a făcut cunoștință cu strămoșii noștri“, dar face lumină și asupra prezentului, „supunându-ne la suferințele prin care au trecut alți oameni și comparându-le cu propriile noastre greșeli și sorți nefericiți“.¹² Să studiezi trecutul înseamnă să descui închisoarea prezentului.

Această nouă modalitate de a înțelege trecutul a încercat să separe istoria de credință. Marile cărți ale religiilor lumii — *Vechiul Testament*, *Noul Testament* și *Coranul* — sunt pline de mistere, adevăruri cunoscute numai de Dumnezeu, înțelese prin credință. În noile cărți de istorie, istoricii au încercat să descâlcească misterele și să-și descopere propriile adevăruri. Trecerea de la venerație la cercetare, de la mister la istorie a fost crucială pentru formarea Statelor Unite. Această nouă abordare nu a cerut oamenilor să renunțe la credința în adevărurile revelației divine și nici nu a scutit pe nimeni de obligația de a judeca ce este bine și ce este rău. A implicat însă o analiză sceptică a trecutului, a obligat oamenii să privească spre începuturi nu pentru a justifica mijloacele folosite, ci pentru a le pune la îndoială — aducând dovezi.

„Nu ofer nimic altceva decât date exacte, argumente clare și bun-simț“, a scris în 1776 Thomas Paine, combativul fiu al unui băcan englez, în lucrarea *Common Sense*. Regii nu au niciun drept să domnească, a susținut Paine, pentru că, dacă am putea să ne întoarcem în timp, la începuturile monarhiilor ereditare — „dacă am putea să înlăturăm învelișul întunecat al vechimii, săpând până la originile ascensiunii primului monarh“ — am descoperi „că primul dintre aceștia nu a fost cu nimic mai bun decât conducătorul unei bande de tâlhari“. James Madison a explicat scepticismul americanilor față de istorie, acest profund empirism al lor, în următoarele cuvinte: „Oare gloria poporului Americii nu stă tocmai în faptul că, deși au acordat destul de multă atenție opiniilor formate în alte epoci și de alte țări, americanii nu au căzut pradă acelei oarbe venerații a Antichității, a tradițiilor sau

ierarhiilor, ajungând astfel să respingă ce le sugera propriul bun-simț, ceea ce știau despre statutul lor și lecțiile învățate din experiență?¹³ Pentru Madison, dovezile erau totul.

„Se anunță o nouă epocă a politicii, a scris Paine, plin de înfocare, și o nouă metodă de gândire își face simțită prezența.”¹⁴ Actul de declarare a independenței a fost el însuși un argument despre relația dintre prezent și trecut, un argument care cerea un anumit tip de dovezi: dovezi istorice. Din acest motiv, Declarația de Independență este în mare parte o listă de revendicări istorice. „Pentru a dovedi acest lucru, a scris Jefferson, să supunem faptele [judecății] unei lumi imparțiale.”

Fapte, cunoaștere, experiență, dovezi. Acest cuvinte făceau parte din domeniul juridic. În secolul al XVII-lea, au pătruns într-un domeniu care la acel moment purta numele de „istorie naturală”: astronomie, fizică, chimie și geologie. În secolul al XVIII-lea, aceste concepte au fost aplicate și în istorie și politică. *Aceste adevăruri:* acesta era limbajul rațiunii, iluminismului, cercetării și istoriei. Prin urmare, în 1787, când Alexander Hamilton a întrebat „dacă societățile omenești sunt sau nu cu adevărat capabile să pună bazele unei bune guvernări prin rațiune și liberă alegere, sau dacă sunt pe veci sortite să depindă de forța brută și pura întâmplare în elaborarea propriilor constituții politice”, acesta era genul de întrebare pe care o formulează un om de știință înainte de a începe un experiment. Doar timpul avea să dea răspunsul. Însă timpul a trecut. Începutul s-a sfârșit. Care este deci verdictul istoriei?

Această carte încearcă să răspundă la întrebare, relatând istoria Americii, începând cu anul 1492 și călătoria lui Columb, care a creat o punte între continente, și sfârșind cu o lume care nu e doar interconectată, ci încălțată, înnodată și legată strâns. Prezentul volum vorbește despre întemeierea primelor colonii americane; despre edificarea și expansiunea națiunii datorită imigrației, migrației, războiului și invențiilor; povestește cum a căzut America pradă Războiului Civil; cum a intrat în războaiele din Europa; vorbește despre ascensiunea Statelor Unite ca putere mondială și rolul lor după al Doilea Război Mondial în instaurarea ordinii mondiale liberale moderne și ceea ce înseamnă ea: statul de drept, drepturile individuale, guvernarea democratică, granițele deschise și piețele libere. Relatează confruntările Americii cu comunismul, pe plan extern, și cu discriminarea, pe plan intern; vorbește despre diviziuni și scindări, despre războaiele purtate din 2001, când două avioane au lovit cele două turnuri gemene ale World Trade Center aflate la opt străzi distanță de

locul unde se ridică cândva o prăvălie din care tipografiile de la *New-York Packet* oferiseră spre vânzare o tânără mamă cu pruncul ei de șase luni, împreună cu *Columbian Almanack*, cu sau fără Constituție ca supliment.

Cu această istorie, am spus o poveste; am încercat să o relatez corect. Am scris un început, am scris și un sfârșit și am încercat să traversez o prăpastie. Însă nu am încercat să spun toată povestea. Nimeni nu ar putea. Din aceste pagini lipsesc multe. În anii 1950, istoricul Carl Degler a explicat ce regulă aplicase pentru a decide ce evenimente să includă și ce să excludă din propria sa istorie a Statelor Unite, o minunată operă intitulată *Out of Our Past*. „Cititorii trebuie avertizați că aici nu vor găsi nimic despre administrațiile prezidențiale din perioada 1868–1901, nu se va face nicio referire la amerindieni și nici la coloniile din secolul al XVII-lea“, a declarat Degler. „Războiul din 1812 este adus în discuție doar într-o notă de subsol.“¹⁵ Și eu a trebuit să sar peste multe. Unele evenimente deosebit de importante nu au fost menționate nici măcar în notele de subsol, pe care le-am păstrat cât se poate de scurte și curate, ca unghiile unui copilaș.

Când a trebuit să decid ce să includ și ce să exclud din carte m-am limitat la acele lucruri care, în opinia mea, reprezentau tot ceea ce trebuia să știe la începutul secolului XXI poporul unei țări despre propriul trecut. Și asta pentru că prezenta carte este menită să fie un manual de educație civică de modă veche, despre guvernare și despre drepturile și responsabilitățile cetățeanului, un volum care explică în același timp originile și scopurile instituțiilor democratice, de la adunările comunale și până la sistemul de partide, de la convenția de nominalizare a candidaților la votul secret, de la emisiunile radio la sondajele online. Această carte este, în esență, istorie politică. Acordă foarte puțină atenție istoriei militare și diplomatice sau istoriei sociale și culturale. Include însă episoade din istoria dreptului și religiei americane, jurnalismului și tehnologiei, deoarece adevărurile s-au stabilit uneori în aceste domenii.

Această carte nu este doar o scurtă istorie a Statelor Unite și un manual, ci își propune încă un lucru: să explice natura trecutului. Istoria nu este doar o materie; este și o metodă. De regulă, metoda pe care o folosesc eu este să las morții să vorbească. Le-am inclus spusele între aceste pagini, ca pe niște flori, pentru frumusețea lor, sau ca pe niște insecte, pentru hidușenia lor. Opera istoricului nu este opera criticului sau a moralistului; este opera leneșului și a povestitorului, a filosofului și a omului de știință, a celui care verifică și spune adevărul.

Și cum rămâne atunci cu trecutul Americii? Cert este că istoria Americii este caracterizată de foarte multă durere și de și mai multă ipocrizie. Nu există țară sau popor străine de aceste sentimente. În trecutul Americii însă există și deosebit de multă decență și speranță, prosperitate și ambiție și mai ales inventivitate și frumusețe. Unele volume de istorie a Americii nu critică deloc Statele Unite; altele nu aduc decât critici. Această carte nu face nici una, nici alta. Adevărurile pe care a fost întemeiată America nu sunt mistere sau crezuri care nu trebuie niciodată contestate, de parcă națiunea s-ar fi format din dorința lui Dumnezeu, dar nu sunt nici minciuni, ficțiuni, ca și cum, într-o lume fără adevăr, nu am putea ști nimic. Între venerație și adorație, pe de o parte, și lipsă de respect și dispreț, pe de altă parte, se deschide un drum nesigur, aflat undeva departe de falsele pioșenii și triumfurile meschine ale celor care au trăit, au murit, și-au arătat curajul și au comis greșeli și păcate cu mult înaintea noastră. „Nu putem sfinți acest pământ“, a spus Lincoln la Gettysburg. În schimb, suntem nevoiți să pășim pe acest pământ, să ne dedicăm atât celor vii, cât și celor morți.

Și acum un ultim cuvânt despre povestiri și adevăr. „Am început de cinci ori această scrisoare și am făcut-o bucați“, a scris James Baldwin în 1962 într-o scrisoare adresată nepotului său. „Îți tot văd chipul, iar acesta este și chipul tatălui tău și al fratelui meu.“ Fratele lui murise; intenționa să-i povestească nepotului său despre ce însemna să fii bărbat negru, ce era lupta pentru egalitatea în drepturi și cât de important și de imperios era să studieze trecutul și să-și cunoască originile.

Vă știu pe amândoi de când erați în fașă, l-am cărat pe tatăl tău în brațe și pe umeri, l-am sărutat și l-am plesnit la fund, m-am uitat la el cum învâța să meargă. Nu știu dacă tu ai cunoscut pe cineva de atât de mult timp; dacă ai iubit pe cineva o perioadă atât de lungă, mai întâi ca prunc, apoi copil fiind, iar ulterior ca bărbat, câștigi o stranie perspectivă asupra timpului, durerii și efortului omenesc. Alții nu pot vedea ce văd eu când mă uit la tatăl tău, căci în spatele chipului său, așa cum este acesta astăzi, se află toate celelalte chipuri care i-au aparținut.¹⁶

Nimeni nu poate cunoaște o țară de atâta vreme, din frageda ei copilărie, cu sau fără acei dinți de lapte puși la păstrare într-un borcan. Dar să studiezi istoria înseamnă să faci exact acest lucru: să privești un chip și să

vezi în spatele acestuia un alt chip, și încă unul, și tot așa. „Să știi de unde ai venit“,¹⁷ i-a spus Baldwin nepotului său. Trecutul este o moștenire, un dar și o povară. Nu te poți sustrage trecutului. Îl porți pretutindeni. Nu poți face nimic în privința lui decât să-l cunoști.

În 1767, John Durand a pictat-o pe Jane Beekman, o tânără newyorkeză de doar șase ani, foarte dezvoltată pentru vârsta ei, ținând în mână o carte în timp ce pe chipul ei se citește mândria.

PARTEA I

CONCEPTUL
1492–1799

La început, întreaga lume era America.

— John Locke

AL DOILEA TRATAT DESPRE CÂRMUIRE,

1689